

iets te maken met samenwerken. Wederkerigheid wordt eerder de regel dan de uitzondering, wat ook past bij de organisatieontwikkeling van de politie waarin systeem- en ketengerichtheid steeds centraler komen te staan.

Beleidsinhoudelijk wordt in de komende jaren een verschuiving van aandacht verwacht als gevolg waarvan nieuwe balansen in het veiligheidsvraagstuk gaan ontstaan: de (georganiseerde) zware criminaliteit wordt dominanter ten opzichte van de veel voorkomende criminaliteit en de aandacht voor vroegsignalering wordt dominanter ten opzichte van de aandacht voor repressie. Op beide aspecten wordt in dit zeer interessante document ingegaan.

Willy Bruggeman

- 2008 en de verwachte kentering in de internationale gegevensuitwisseling.

Er staan binnen de Europese Unie heel wat initiatieven op stapel die in 2008 in werking zullen treden en een wezenlijke bijdrage moeten leveren bij het realiseren van de fameuze principes van "beschikbaarheid en solidariteit" uit het Haagse programma (november 2004). Dit is een duidelijke illustratie dat de invloed van de EU op de lidstaten steeds duidelijker wordt, ook al stootte de ratificatie van de Europese grondwettelijk verdrag op tegenstand in Frankrijk en in Nederland.

Het betreft ondermeer:

- het in werking stellen van het nieuwe Schengen II systeem, met inbreng van het Europese aanhoudingsbevel en een verruiming van bepaalde gegevenscategorieën;
- het beschikbaar zijn van het VIS-systeem (gegevens betreffende Visa-aanvragen);
- het verder doorontwikkelen van het Eurodac-systeem (gegevens betreffende asielaanvragen);
- het vermoedelijk in werking stellen van de Prüm-akkoorden (op 27 mei 2006 ondertekend door de Benelux-landen, Frankrijk, Duitsland, Oostenrijk en Spanje + nadien al vier andere landen bijgekomen) waarbij tussen de verschillende deelnemende landen ondermeer DNA, vingerafdrukken, gegevens van eigenaars van voertuigen, informatie i.v.m. terrorisme, illegale immigratie en openbare orde verstoringen, voor

de bevoegde diensten bevraagbaar worden (horizontale bevraging zoals in de Schengen-logica). Dit verdrag verruimt de mogelijkheid voor rechtstreekse bevraging van gegevensbestanden in andere landen. Pogingen worden nu ondernomen om een gelijkaardig verdrag aanvaard te krijgen geldend voor alle EU-lidstaten;

- het verdiepen van het Europol-informatiesysteem, wellicht in het raam van het omzetten van het nu geldende Europol-verdrag naar een Kaderbesluit (voorstel van de Commissie ligt nu ter bespreking voor), met de mogelijkheid om ook ad hoc bestanden in te richten.

Ook moet hier volledigheidshalve het Benelux-verdrag betreffende grensoverschrijdende politietesamenwerking aan toe gevoegd worden (in werking per 1 juni 2006).

Discussies zijn nog aan de gang welke diensten, ook in België toegang krijgen tot welke informatie en onder welke voorwaarden. Alleszins mag nu al gesteld worden dat in 2008 de internationale samenwerking, zeker binnen de EU, zal geschraagd worden door een breed en vernieuwend scala van mogelijkheden om toegang te krijgen tot voor politiediensten relevante gegevens in de andere lidstaten en bij Europol.

Willy Bruggeman

- Het politieverhoor met behulp van een gerechtstolk: een kritische reflectie vanuit de praktijk.

In de politiezone Antwerpen werken 220 operationele politieambtenaren bij de lokale recherche. Bij rondvraag bij deze gespecialiseerde dienst over de besteding van de werktijd, het aandeel hierin van tijd gespendeerd aan verhoren en de betrokkenheid van gerechtstolken bij deze verhoren verkregen wij als antwoord dat in totaal circa 65 % tot 72 % van de werktijd besteed wordt aan verhoren van slachtoffers, getuigen, verdachten en informanten.

De betrokkenheid van tolken bij deze verhoren is sterk uiteenlopend. Deze varieert van 20 % tot 85 % van alle verhoren.

Deze resultaten in verband met werktijdbesteding en betrokkenheid van gerechtstolken bij verhoren leiden tot 2 conclusies.

- het verhoor scoort hoog in werktijdbesteding;

- het verhoor vormt dan ook de ruggengraat van een gerechtelijk onderzoek. Het doel van het politieverhoor is: "de objectieve waarheidsvinding" en niet zoals foutief gedacht wordt "bekentenissen verkrijgen". Een bekentenis kan uiteraard logisch voortvloeien uit een bepaalde verhoorstrategie, maar de vlag die de lading dekt blijft de waarheidsvinding.

Via het verhoor moeten alle relevante bijzonderheden van een misdrijf aan het licht komen en via het verhoor moet de politiefunctionaris op zoek gaan naar belastende en ontlastende bestanddelen.

Het belang van het "verhoor" wordt binnen de politiediensten erkend en de laatste jaren wordt veel aandacht besteed aan de opleiding en training van rechercheurs in verschillende verhoortechnieken bv. analytic interview, cognitief interview, luistervaardigheden, non-verbale communicatie, interculturele communicatie (Nationale Rechercheschool te Brussel).

Veel van de politieverhoren vragen om de aanwezigheid van een gerechtstolk.

Politiediensten in het algemeen en recherche-diensten in het bijzonder hebben nood aan goed-opgeleide en hoog-gekwalificeerde gerechtstolken. Wij mogen stellen dat een verhoor met een gerechtstolk "anders" zal verlopen dan een verhoor van iemand die dezelfde taal spreekt als de politiefunctionaris. Een verhoor met een tolk wordt sowieso gehypothekeerd. Vele standaardvaardigheden waarin de politiefunctionaris getraind is en die hij zich heeft eigen gemaakt zullen bij de verhoren met een tolk niet of nauwelijks aan bod kunnen komen. De politiefunctionaris heeft het niet gemakkelijk (zeker als het over exotische talen gaat) en hij/zij zal op andere zaken moeten letten, moet andere accenten leggen en er zal zeker voldoende tijd moeten voorzien worden.

Erg belangrijk is dat voor aanvang van het verhoor, zowel met de tolk als met de te verhoren persoon afspraken gemaakt worden.

Vanwege de tolk moeten de volgende attitudes verwacht worden: onpartijdigheid, openheid i.v.m. enig belangenconflict, onafhankelijkheid, woordelijke vertaling, rechtstreeks taalgebruik, vertrouwelijkheid, geen privé-gesprekken.

Opleiding en training blijven echter een zorg-kind, zowel bij de tolken zelf als bij de politie. Bovendien pleit ik voor een uniforme en nationale erkenning van de gerechtstolken en het op punt stellen van een nationale gegevensbank voor de gerechtstolken.

Dirk Rombouts

- Terrorisme en extremisme: coördinatie van de dreigingsanalyse

Met ingang van 1 december 2006 is het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse (OCAD) in de rechten en plichten getreden van de Antiterroristische Gemengde Groep (AGG). Terwijl de AGG destijds was opgericht zonder noemenswaardig referentiekader¹, kan het OCAD steunen op de Wet van 10 juli 2006 betreffende de analyse van de dreiging². Het gaat om een hervorming die sterk *institutioneel* van aard is. Westerse regeringen willen graag tonen dat zij het terrorisme krachtadig aanpakken, en zij doen dat nu eenmaal met de middelen waarover beleidsvoerders beschikken, d.i. aan de hand van formele regels en procedures.

Principes en structuren

Op beleidsmatig vlak is de oprichting van OCAD een initiatief dat volledig in de lijn ligt van het "integraal en geïntegreerd" veiligheidsbeleid van de Federale Regering, waaronder de strijd tegen het terrorisme als (inter)nationale prioriteit. Eén en ander werd geformaliseerd door

¹ De AGG, die *de facto* reeds functioneerde sedert 17 september 1984, werd formeel opgericht bij Koninklijk besluit van 17 oktober 1991, *B.S.*, 8 november 1991, met als enige rechtsgrond de Grondwet en met als opdracht "het verzamelen, het analyseren en het evalueren van de inlichtingen die noodzakelijk zijn voor het nemen van maatregelen van bestuurlijke politie en van gerechtelijke politie ten aanzien van daden van terrorisme tegen België of tegen de Belgische burgers of belangen in het buitenland" (art. 1).

² *B.S.*, 20 juli 2006, hierna de OCAD-wet. De oorspronkelijke ambitie van de Regering om de inwerkingtreding te voorzien op 31 maart 2006, werd al gauw geamendeerd naar 1 december 2006 (*Parl. St.*, Kamer, 2005-2006, 10 januari 2006, 2032/003, p. 3).